

استاد مدعو: دکتر محمد تقی سبحانی

تاریخ: ۱۴۰۱/۹/۲۷

نشست اول

ویرایش اول

گزارش خبری پیش نشست تخصصی شب

شعر فاطمه الزهرا (س) ام الائمه النجاء

بسم الله الرحمن الرحيم

اولین پیش نشست تخصصی "شب شعر فاطمه زهرا سلام الله علیها ام الائمه النجاء" یکشنبه ۲۷ آذرماه ساعت ۱۲.۳۰ به همت ستاد علمی پژوهشی فاطمیه موسسه کلامنا با همکاری موسسات و مراکز فرهنگی و با حضور حضرت آیت الله مروارید، استاد دکتر سبحانی و شاعر گرانقدر استاد شفق؛ در پژوهشکده کلام و معارف اهل بیت علیهم السلام برگزار شد.

در ابتدای نشست حجه الاسلام والمسلمین مرتضوی مدیر موسسه کلامنا ضمن خوش آمد به میهمانان درباره نشست تخصصی شب شعر فاطمیه و علت ورود موسسه کلامنا به این عرصه توضیحاتی را ارائه فرمودند. ایشان تاکید داشتند که: هر کار فرهنگی و علمی باید پیوست اعتقادی داشته باشد و شعر به عنوان یکی از مهم ترین ابزارهای ارتباطی آدمیان میتواند بستری ارزشمند و تاثیرگذار برای انتقال معارف اهل بیت باشد. ایشان در تبیین اهداف موسسه کلامنا در این برنامه فرمودند موسسات اعتقادی میتوانند با تولید محتوای عمیق و اصیل معارفی و عرضه آن به هنرمندان و شاعران متدین آنها را در غنابخشی محتوایی اشعارآیینی یاری کنند.

حجه الاسلام حاج آقای موید دبیرنشست نیز ضمن خوشامد به حضار و میهمانان، به خلا محتوایی که در شعر مذهبی در زمان کنونی وجود دارد اشاره کردند و هدف برگزاری این نشستها را برطرف کردن همین خلا دانستند. ایشان تاکید داشتند که این نشست های تخصصی در سطح کشور مخاطبین زیادی خواهد داشت و این احساس نیاز حس میشود.

سخنران اصلی این نشست حضرت استاد حجه الاسلام دکتر محمدتقی سبحانی بودند که فرمایشات شان را ذیل موضوع "تقویت اعتقادات اصیل شیعه با بهره گیری از فاطمیه و درس های آن" ارائه کردند.

استاد سبحانی ورود موسسه اعتقادی کلامنا به این عرصه را معنادار دانسته و این هم افزایی میان مباحث اعتقادی و قالب های هنری و احساسی را علی رغم داشتن پیشینه ای غنی در زمان کنونی کمرنگ شده دانستند و لذا ابراز امیدواری کردند که حرکت های این چنینی به تقویت و رشد این هم افزایی کمک کند.

استاد سبحانی درباره سیر تاریخی پیوند شعر و اعتقادات دینی فرمودند: در صدر اسلام در فضای عربستان شعر یکی از مهم ترین و اثرگذارترین ابزارهای رسانه ای بود. پیامبر اسلام و اهل بیت توجه ویژه ای به این عرصه داشتند. پیامبر اکرم از همان ابتدا در مسجد مکانی را مختص شاعران اختصاص دادند و هر زمان که قصد جنگی را داشتند به مسجد میرفتند و حسان بن ثابت و دیگر شعرا را مامور به سرودن اشعار میکردند و قبل از رفتن به جنگ اشعار شاعران آیینی را گوش میدادند.

رئیس انجمن کلام اسلامی حوزه در ادامه صحبت های خود فرمودند: اهل بیت در بین اصحاب خود به دو گروه همیشه توجه ویژه ای داشته اند. یکی متکلمان و دیگری شعرا آیینی. ائمه معصومین همیشه از شعر و شعرا در حوزه معارف و اعتقادات حمایت میکردند. امام صادق علیه السلام درباره یکی از شعرای زبردست شیعی یعنی جناب عبدی کوفی میفرمایند: ای گروه شیعه! به فرزندانان شعر «عبدی» رایاد بدهید، چرا که او بر دین و آیین خداست! یکی از قصاید جناب عبدی کوفی درباره غدیر و امامت است و بقدری مضامین محکم و عمیقی دارد که میتوان آن را متن درسی برای تدریس ادله امامت قرار داد. پس پیامبر اکرم و اهل بیت از سلاح و رسانه موثر شعر برای ترویج معارف حقه بسیار استفاده کرده و به آن توجه تام داشتند.

استاد سبحانی شخصیت حضرت زهرا سلام الله علیها را شخصیتی ممتاز بین اهل بیت دانسته و فرمودند: هرچند ان حضرت امام نیستند ولی معصوم و حجت تامه الهی هستند. شخصیت ایشان نزد مسلمانان بقدری مهم و ارزشمند است که حتی دشمنان و منافقان نتوانستند علیه ایشان تبلیغ سوءیی انجام دهند. می بینیم که همین جریان سالیان سال چگونه از منابر رسمی علیه حضرت امیرسخن پراکنی کرده و جایگاه ایشان را نزد اذهان عمومی خدشه دار می کند. اما نمیتواند علیه حضرت زهرا سلام الله علیها کاری انجام دهد. لذا ما باید سیره ایشان که همان سیره رسول الله است را بین همه مسلمانان تثبیت کنیم. جنبه دیگری که ایشان را برجسته می کند رخداد ها و ظلم های اشکاری است که بر ایشان رفته و این رخداد ها فاروق حق و باطل است. حضرت زهرا س هم مثال ممثل ولایت است هم مثال ممثل برائت و از این نظر برجستگی ایشان مشهود است.

محور آخر سخنان دکتر سبحانی معارف حضرت فاطمه (س) بود. ایشان فرمودند: معارفی که از سیره و فرمایشات حضرت زهرا سلام الله علیها به ما رسیده است دربرگیرنده ابعاد مختلف از اخلاق و سبک زندگی گرفته تا توحید و اعتقادات بوده و آکنده از آموزه های عمیق و بلیغ است. خطبه فدکیه یکی از برجسته ترین خطبه های آن حضرت است که یک دوره کامل معارف حقه است و به نقل ابن ابی طیفور در بلاغات النساء که آورده است: شیعیان این خطبه را بین خود تدریس میکردند.

اگر نهج البلاغه را خلاصه و فشرده کنیم میشود خطبه حضرت زهرا سلام الله علیها. این خطبه علی رغم اینکه در بدترین و سخت ترین شرایط روحی آن حضرت از باب ظلم ها و غم ناشی از رحلت پیامبر بیان شده اما در اوج لطافت و بلاغت و عمق معنایی میباشد.

در بخش آخر نشست تعدادی از شاعران آیینی از جمله شاعر برجسته استاد شفق، به قرائت اشعاری که درباره حضرت زهرا سلام الله علیها سروده بودند پرداختند.